

Dosarul nr. 3ra-306/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – I. Barbacaru

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc

ÎNCHEIERE

10 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Iurie Cuznețov,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Iurie
Cuznețov împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații
Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova cu privire la obligarea
emiterii actului administrativ, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a casat în parte hotărârea din 02 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Rîșcani și în această parte s-a emis o nouă decizie sub formă de încheierea privind
declararea pretenției privind repararea prejudiciului moral ca fiind inadmisibilă, în
rest hotărârea s-a menținut,

constată:

La data de 28 noiembrie 2019 Iurie Cuznețov a depus acțiune în procedura
contenciosului administrativ împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în
Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova, prin care
a solicitat obligarea emiterii unui act administrativ individual, și anume, răspunsul
la plângerea sa, repararea prejudiciului moral în mărime de 1000 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul Iurie Cuznețov a indicat că la data de 12
septembrie 2019 a depus o plângere la Agenția Națională pentru Reglementare în
Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova împotriva
agentului economic ÎM „Orange Moldova” SA, care este furnizor pe piața
serviciilor din domeniul comunicațiilor electronice, la care nu a primit nici un
răspuns, ceea ce denotă că, prin nesoluționarea plângerii este favorizat agentul
economic ÎM „Orange Moldova” SA.

Reclamantul a menționat că nu poate să înainteze acțiunea contra
furnizorului de servicii, și anume, ÎM „Orange Moldova” SA, fără avizul prealabil
obligatoriu al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice
și Tehnologia Informației a Republicii Moldova, fiind limitat în drepturile sale la
justiție.

Consideră că Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova prin acțiunile sale i-a cauzat un prejudiciu moral considerabil ca rezultat al discriminării sale în societate și încălcării drepturilor sale legitime de care se bucură toți cetățenii Republicii Moldova.

Prejudiciul moral cauzat fiind în directă legătură cu inacțiunea ilegală a Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova, ignorând intenționat termenul prevăzut de lege pentru soluționarea cerințelor indicate în plângerea din 12 septembrie 2019, având în vedere că informația este necesară pentru a se putea adresa cu acțiune contra agentului economic.

Prin hotărârea din 02 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea de contencios administrativ depusă de către Iurie Cuznețov împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova cu privire la obligarea emiterii actului administrativ, s-a respins ca fiind neîntemeiată. (f.d. 33, 39-41)

Instanța de fond în motivarea soluției sale a invocat că la data de 12 septembrie 2019 Iurie Cuznețov a expediat în adresa Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova o plângere în care a indicat că la 06.08.2019 și la 16.08.2019 a depus reclamația și plângerea la ÎM „Orange Moldova” SA pentru restabilirea benevolă a numărului de telefon 068054324/Orange și activarea cartei sim 1206085424674, care a fost retrase și anulate la 05.08.2019 de sine stătător de prestatorul de servicii telefonice. Totodată, a solicitat actul de verificare pe perioada 06.08.2018-06.08.2019 și restituirea mijloacelor bănești, deoarece conform condițiilor generale privind utilizarea serviciului Orange PrePay cartela are o perioadă de valabilitate de 11 luni după reîncărcarea contului, iar ÎM „Orange Moldova” SA a prezentat act de verificare pe perioada 03.01.2019-26.05.2019, adică numai pe 6 luni. La încheierea contractului de prestare a serviciilor telefonice mobile pe 21.10.2012/bon fiscal 2705, ÎM „Orange Moldova” SA a înregistrat toate datele sale personale pentru comunicarea între părțile contractuale. În perioada iunie-august 2019 nu a primit nici o avertizare prealabilă de deconectare de la serviciile ÎM „Orange Moldova”. A respectat condițiile de reîncărcare a contului. Consideră că au fost încălcate drepturile sale de consumator. Astfel, a suferit psihologic și material, deoarece numărul de telefon mobil era sincronizat cu conturile bancare, anunțurile și alte aplicații utile.

Instanța de fond a considerat că s-a respectat termenul prevăzut la art. 60 alin. (1) și prevederile art. 109 din Codul administrativ, deoarece petiția/plângerea lui Iurie Cuznețov, expediată la data de 12 septembrie 2019 în adresa Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova, a fost soluționată la 09 octombrie 2020, și respectiv, expediat răspunsul la aceeași dată, la adresa mun. Chișinău, bd. Moscova, nr. 12/2, ap. 120, aceasta fiind returnată la 29.10.2019 de către oficiul poștal, cu mențiunea „nereclamat”. (f.d. 12, 13)

Cu referire la solicitarea lui Iurie Cuznețov de a realiza control al activității ÎM „Orange Moldova” SA instanța de fond a considerat că este neîntemeiată, ori

solicitarea nu conține elementele specificate în Legea comunicațiilor electronice nr. 241 din 15.09.2007, iar solicitantul nu a indicat în mod rezonabil asupra unei posibile încălcări a legislației, care în mod iminent ar provoca prejudicii unei persoane (unui grup de persoane) concrete sau identificabile.

Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova a solicitat de la "ÎM Orange Moldova" SA expunerea punctului de vedere asupra petiției date, iar ultima prin scrisoarea nr. 9591 din 30.09.2019 a răspuns, prin oferirea poziției sale în privința litigiului dat.

Astfel, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova nu a avut careva motive de a realiza control în privința furnizorului până când nu sunt furnizate și/sau deținute date/informații veridice despre încălcarea legislației de către aceștia, ori solicitările/plângerea petiționarului-reclamant nu conține astfel de informații.

Instanța de fond a ajuns la concluzia că deoarece s-a constatat că cerințele inițiale sunt neîntemeiate, pe cale de consecință pretenția subsecventă de reparare a prejudiciului moral urmează a fi respinsă pentru aceleași considerente.

La data de 17 martie 2020, prin intermediul poștei electronice, Iurie Cuznețov a declarat apel nemotivat, iar la data de 03 iunie 2020 apel motivat împotriva hotărârii din 02 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea să fie admisă. Astfel, apelantul s-a conformat prevederilor legale și a depus apelul în termen.

Prin decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a casat hotărârea din 02 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani în partea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime de 1000 lei, cu emiterea în această parte a unei decizii noi sub formă de încheiere privind declararea pretenției privind repararea prejudiciului moral, ca inadmisibilă. În rest hotărârea din 02 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a menținut. (f.d. 67, 68-81)

Instanța de apel în motivarea soluției sale a reținut că soluția primei instanțe în partea respingerii pretenției privind obligarea emiterii actului administrativ și efectuarea controlului activității agentului economic este legală și întemeiată.

Cu referire la pretenția lui Iurie Cuznețov cu privire la repararea prejudiciului moral, instanța de apel a menționat că această pretenția urma a fi declarată inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (1) și alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, ori în situația în care reclamantul/apelant n-a prezentat careva probe, ce ar confirma că s-a adresat către Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova cu o asemenea cerere, respectând procedura prealabilă.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, Iurie Cuznețov a depus recurs nemotivat la data de 08 decembrie 2020, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a solicitărilor din cererea de apel. Totodată, a indicat că motivele de drept și de fapt vor fi enumerate în recursul motivat, după primirea deciziei integrale. (f.d. 83)

La 01 februarie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova copia recursului declarat de către Iurie Cuznețov. (f.d. 92)

La data de 11 februarie 2021 Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova a depus referință, considerând că recursul declarat de către Iurie Cuznețov este inadmisibil în temeiul dispozițiilor art. 246 alin. (2) lit. e) și f) din Codul administrativ, respectiv urmează a fi respins ca inadmisibil.

Examinând admisibilitatea recursului depus de către Iurie Cuznețov, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

În conformitate cu articolul 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele dosarului rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată în ședință publică, la 18 noiembrie 2020, în lipsa recurentului Iurie Cuznețov. (f.d. 66, 67)

Conform extrasului din poșta electronică cu adresa „liliana.matei@justice.md”, dispozitivul deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost notificat participanților la proces electronic, prin e-mail, la 19 noiembrie 2020, ora 16:39. (f.d. 82)

La fel, din conținutul scrisorii de însoțire și a extrasului din poșta electronică cu adresa căsuței poștale „liliana.matei@justice.md” rezultă că, la 18 ianuarie 2021, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului, la adresa indicată de apelat în cererea de apel și la adresa de e-mail „iugh@mail.ru”, pentru notificare, decizia motivată din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 87, 88)

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează la art. 96 alin. (1) că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 33 din Codul administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Astfel, prin extrasul din poșta electronică și avizul de recepție conținute la filele dosarului 88, 90 se atestă indubitabil că decizia motivată a Curții de Apel

Chișinău a fost notificată participanților la proces, inclusiv și lui Iurie Cuznețov, la 18 ianuarie 2021 și la 22 ianuarie 2021.

Potrivit articolului 63 din Codul administrativ, calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 259-266 din Codul civil. Dacă o autoritate publică trebuie să efectueze prestații doar pentru o anumită perioadă de timp, atunci această perioadă expiră în ultima zi a ei, chiar și atunci când aceasta este o zi de sâmbătă, duminică sau o zi liberă stabilită prin lege.

La rândul său, art. 261 din Codul civil (articolul 385 în redacția actuală a Codului civil) prescrie în alin. (1) că, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Coroborând normele legale precitate, se constată că începutul curgerii termenului de depunere a motivării recursului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării deciziei, adică ziua de 19 ianuarie 2021, iar ultima zi fiind data de 17 februarie 2021, ora 24.00.

Însă, distinct acestor circumstanțe, motivarea recursului nu a fost depus de către Iurie Cuznețov.

Astfel, este în afara oricărui dubiu că, de la momentul notificării deciziei motivate din 18 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, Iurie Cuznețov a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de dreptul său procedural și a depune motivarea recursului în interiorul termenului instituit la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

Completul consideră că recurentul Iurie Cuznețov, fiind interesat în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea în termen a motivării recursului, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind un ictu aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Aplicând principiul *nemo censetur ignorare legem*, conform căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii, completul consideră că nerespectarea termenului de depunere a motivării recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al recurentului. Or, acesta trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza *Ponomaryov vs Ucraina*, conform căroră, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Ponomaryov v. Ucraina, 3236, hotărârea din 03 aprilie 2008).

În atare circumstanțe, declararea recursului depus de către Iurie Cuznețov ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

Or, certitudinea legală impusă regulilor de procedură civilă, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Iurie Cuznețov.

Conform art. 230 și art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Iurie Cuznețov se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh